

መንፈስ ቅዱስና የመድረክ አገልግሎትዎ ውጤታማነት

ከዓላማ አንጻር፣ በዚህ መጽሐፍ የተብራራው የሰብከት አዘገጃጀት ሂደት፣ በገላጭ ሰብከት አሠራር ዘዴ ላይ ያተኩራል። ይሁን እንጂ፣ የሰብከት መሠረታዊ ነገሮች ከጎደሉት፣ እጅግ በጥሩ ሁኔታ የተዘጋጀና የተሰበከ መልእክትም ቢሆን እንኳን፣ ባዶ ጩኸት ይሆናል። የሰብከት አዘገጃጀት ዘዴዎችንና መሠረታዊ ነገሮችን የሚያገናኛቸው ቁልፍ ነገር፣ የሰባኪው መንፈሳዊ ሕይወት ነው። በእግዚአብሔር ቃል በማመን፣ እያደገ የሚሄድ መሠረታዊ ግንኙነትን ከጌታ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር በመንፈስ ቅዱስ እማካይነት መቀጠል አለብን።

ቀጥሎ ያሉት የሰብከት ዋና ነገሮች በሰባኪው፣ በሰብከት ክፍሉና በሰብከቱ ጊዜ ዙሪያ ሊታጡ አይገባም። ሁሉም ሰባኪው የሚኖርበትንና የሚያገለግልበትን ኃይል ከሚያገኝበት ከአብ፣ ከወልድና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር የተገናኙ ናቸው።

ግላዊ ጉዳዮች። መንፈሳዊ ያንና “የጸለዩ” ሰባኪያን ብቻ ናቸው መስበኪያው መድረክ ላይ መውጣት ያለባቸው። መንፈሳዊ ሰባኪ፣ እራሱን ለመንፈስ ቅዱስ ያስረከባል፤ መንፈስ ቅዱስም በበኩሉ በሰባኪው ዕለታዊ ሕይወት ውስጥ ጣልቃ እየገባ ይመራዋል። መንፈሳዊ ሰባኪ በመንፈስ ቅዱስ ይመራል። ለመድረክ አገልግሎቱ በመንፈስ ቅዱስ መሞላትን መጠየቅ ብቻ ሳይሆን፣ ባሕርይውን ይቆጣጠርና ይመራው ዘንድ ሁል ጊዜ መንፈስ ቅዱስን ይሻል፤ ራሱንም ለርሱ ያስገዛል።

ሉዊስ ስፔሬይ ቼውፈር የተባሉ የሥነ-መለኮት ሰው ግልጥና ጥልቅ በሆነ አገላለጥ እንዲህ ብለዋል፡- “ክርስቲያን ክርስቲያን የሆነው፣ ከክርስቶስ ጋር ካለው ትክክለኛ ግንኙነት የተነሣ ነው። መንፈሳዊ ሰው ግን መንፈሳዊ የሚሆነው፣ ከክርስቶስ ጋር ካለው የድነት ግንኙነት በተጨማሪ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በሚኖረው ትክክለኛ ግንኙነት ነው።”

መንፈስ ቅዱስን በተመለከተ ለክርስቲያኖች የተሰጡ አራት የአዲስ ኪዳን ትእዛዛት አሉ። በመጀመሪያ በዋናነት የሚመለከቱት ግን ሰባኪውን ነው።

- 1. ለመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር እራስዎን ያስገዙ። ኤፌሶን 5፡18 ውስጥ የተጠቀሰው ትእዛዝ፣ በመለኮታዊውና በሰብአዊው በኩል ሊኖር የሚገባውን ግንኙነት ሚዛናዊ ያደርገዋል። የመንፈስ ቅዱስን የማያቋርጥ ቁጥጥር መፍቀድ የርስዎ ኃላፊነት ነው። ጀልባ ቀዛፈ።

ጀልባውን ይገፋለት ዘንድ ከንፋስ አቅጣጫ ጋር እንደሚያስተካክል፤ (ዮሐ. 3፡6-8 ውስጥ መንፈስንና ንፋስን አስመልክቶ የተገለጠውን ምሳሌ ከዚህ ጋር ያነጻጽሩ)፤ እኛም እራሳችንን ለመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር እናስረከባለን። ወደ ሕይወታችን እንጋብዘዋለን፤ ራሳችንን ለቁጥጥሩ እናስገዛለን፤ በየዕለቱ፤ ያለ ማቋረጥ እና በፍላጎት።

2. መንፈስ ቅዱስን የሚያሳዘነውን ነገር ሁሉ ከሕይወትዎ ያስወግዱ (ሔፌ. 4፡30)። “የእግዚአብሔር መንፈስ” የሚለው ሙሉ ርእስ፤ ትእዛዙን መንፈስ ቅዱስን አለማሳዘን ከሚለው አሳብ ጋር ያዋሕደዋል። ሰባኪው፤ መንፈስ ቅዱስ ጥሩ መጥረጊያ ይዞ፤ ብሩህ ብርሃኑን በሕይወቱ ሥርቻ ላይ እንዲያበራ በመጋበዝ የራሱን ጉድፍና ቆሻሻ ይመለከታል። በዚህ ሁኔታ የተመሰቃቀለ ሕይወቱን ይመለከትና፤ ከእግዚአብሔር የኃጢአት ይቅርታን ከማግኘት ባሻገር፤ ቅድስና ከጎደለው ነገር ሁሉ ለመንጣት ንስሐ ይገባል (1ኛ ዮሐ. 1፡9)።

3. ለመንፈሳዊነት ጥንካሬያዊ ድጋፍ የመንፈስ ቅዱስ ኃይልን ያነሳሁ። “መንፈስን አታጥፉ” 1ኛ ተሰሎንቄ 5፡19ን ያንብቡ። ግለሰብን የሚመለከትና ለሁሉም የተሰጠ ትእዛዝ ነው። እግዚአብሔር የእርስዎን መንፈሳዊ እድገት እርስዎ ከሚፈልጉት በላይ ይፈልገዋል። ሙገሳን ወይም ልዩ ሽልማትን የመፈለግ ዓላማ በሌላው ሁኔታ የመንፈሳዊ ሕይወት እድገት የሚያገኙበትን መንገድ ይከታተሉ። ይህን ማድረግም መንፈሳዊ እሳት እየተቀጣጠለ እንዲቀጥል ያደርገዋል። በመሆኑም ከሥላሴ ጋር ይበልጥ ይቀራረባሉ፤ ከኃጢአት፤ ከሰይጣንና ከዓለም አስተሳሰብ ይለያያሉ። ስብከት አገልግሎት ውስጥ ከመግባትዎ በፊትም፤ ከእግዚአብሔር አጀንዳና ቀዳሚ ጉዳዮች ጋር ይሰለፋሉ።

4. ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በሚራመዱበት ጊዜ፤ ተጠግተው ይከተሉት። በመንፈስ ተመላለሱ (ገላ. 5፡16)፤ እራሱን ችሎ የማይንቀሳቀስ መኪና በኃይለኛ ጎታች ካሚዮን እንደሚሳብ፤ በመንፈሳዊ ሕይወት እኛም እንዲሁ ነን። ኃይል ስለሌለን መንፈሳዊ እድገትን ልናፋጥነው አንችልም። ነገር ግን፤ ወደ ሌላ አቅጣጫ በመንዳት ወይም በመለያየት ሂደቱን ልናዘገየው እንችላለን። ከዚህ ይልቅ የሥጋን ፈቃድ እንዳንፈጽም መንፈስ ቅዱስ ወደፊት እንዲሰበን እንፍቀድ።

በመንፈስ ቅዱስ ኃይል አማካይነት ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ጠንካራ ግንኙነት የሌለው ሰባኪ፤ ሥራውን ከማያስፈልግ ነገር ጋር

ይቀይጠዋል። ይህ እንዳይሆንበት፣ የተቀደሰ ኃላፊነቱን ለማከናወን ወደ መናገሪያው መድረክ ለመውጣት በሚዘጋጅበት ጊዜ፣ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በመተባበር ለመንፈሳዊ ሕይወቱ ኃይልን ማግኘት አለበት። ያን ጊዜ፣ እንደ መንፈስ ቅዱስ፣ እሱም ኢየሱስ ክርስቶስን በማክበርና እውነትን በጥራት በመግለጥ ተግባር ላይ ያተኩራል (ዮሐ. 16፡13-15)።

የሰብከት ክፍሉን የሚመለከቱ ነገሮች ሰባኪው ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ተገቢውን ግንኙነት የሚያደርገው በግላዊ ሕይወቱ ብቻ ሳይሆን፣ መጽሐፍ ቅዱስን በሚያጠናቅቅ ጊዜም ነው። የመንፈስ ቅዱስና የቃሉ አንድነት የወንጌላዊነት መለያና የጥንቱና የእውነተኛው ሃይማኖት መግለጫ ሆኖ እስከ ዛሬ እንዳለ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ያሳያል። ስብከቱ የሚያካትታቸው ነገሮች ከቃሉ ጋር በዋናነት ሲገናኙ፣ ቃሉ የሚሰበክበትና የሚተላለፍበት ኃይል ደግሞ በዋናነት ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ይገናኛል። ስለዚህም ቃሉንና መንፈስ ቅዱስን ልንለያይ አንችልም።

ሰባኪው መንፈሳዊነትና የችሎታ ጉድለት እያለበት በሚሰብከው ሰብከት የእግዚአብሔር ክንድ ተገልጦ ውጤት በምናይባቸው ጊዜዎች ሁሉ የምንረዳው፣ ቃሉና መንፈስ ቅዱስ በአንድነት ሆነው እንዴት እንደሚሠሩ ነው። እኛ ኃጢአተኞች፣ ሞቾች ወይም ሰነሮች ብንሆንም እንኳን፣ መንፈስ ቅዱስ ስለ ራሱና ስለ እኛም ሲል ቃሉን ይጠብቃል።

ሰባኪው በመጽሐፍ ቅዱስና በመንፈስ ቅዱስ መካከል ያለውን ግንኙነት የሚታመነውና የሚይዘው ቀጥሎ በተዘረዘሩት ጠቃሚ ነጥቦች የተነሣ ነው።

1. እስትንፋሱ-መለኮት (Inspiration)። 2ኛ ኢፕሮስ 1፡21 ውስጥ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ሲናገር፣ “በእግዚአብሔር ተልከው፣ ቅዱሳን ሰዎች በመንፈስ ቅዱስ ተነድተው ተናገሩ” ይላል። መንፈስ ቅዱስ የሚሰብኩትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ከረጅም ጊዜ በፊት ባመጣ ጊዜ እርስዎ፣ ጥናትዎና ሰብከትዎ በአእምሮው እንደነበራችሁ ያውቃሉ? ካወቁ፣ የሰብከትዎን ክፍል ያመጣው ያው መንፈስ ቅዱስ፣ ባለዎት አቅም የተቻለዎትን በማድረግ ኢየሱስ ክርስቶስን ያከብሩና ቃሉን በጠራ ሁኔታ ለአድማሮች ያቀርቡ ዘንድ እንደሚያስችልዎ በመተማመን ነው የሚያቀርቡትን ክፍል የሚያጠኑት። ይህ ኃይል ነው እጅግ አስቸጋሪ የሆነ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል በገጠመን ጊዜ ከእግዚአብሔር የሆነ የመረዳት እርግጠኛነትን የሚሰጠን።

2. አፈታት ወይም አተረጓጎም። የእግዚአብሔርን ቃል ለመፍታት ወይም ለመተርጎም ጥረት በሚያደርጉበት ጊዜ፣ መንፈስ ቅዱስ አብሮዎት ይሠራል። ለዚህ ነው ሰባኪው የመልእክቱን ክፍል ሲያጠና፣ ሲያዋቅርና የክፍሉን ማዕከላዊ አሳብ ሲፈልግ መንፈሳዊ ጥንካሬ ሊኖረው የሚገባ። የሳሉና ግልጥ የሆኑ ኃጢአተኞችን ይናዘዛሉ፤ ለእግዚአብሔርና

ለቃሉ ያለዎትን ፍቅር ይገልጣሉ፤ “እኛ ግን ከእግዚአብሔር እንዲያው የተሰጠንን እናውቅ ዘንድ . . . መንፈሳዊውን ነገር ከመንፈሳዊው ነገር ጋር አስተያይተን” (1ኛ ቆሮ. 2: 12-13)፤ በሚለው መሠረት የስብከቱን ክፍል በመረዳቱ ረገድ መንፈስ ቅዱስ እንደሚገልጥልዎ ይተማመናሉ። መጽሐፍ ቅዱስን በጥንቃቄ ማጥናትዎና ስለ ፍቺው በመንፈስ ቅዱስ ላይ ሙሉ በሙሉ መደገፍዎ፤ በመንፈስ ቅዱስ መሪነት ለተጻፈው ቃል ትክክለኛ ትርጉም ያለዎትን ቅርበት ያረጋግጣል።

3. አብርሆት። መንፈስ ቅዱስ ሰባኪውን ከግምት ግልጥ ወደ ሆነ ግንዛቤ ያሸጋግረዋል። የተጻፈውን የእግዚአብሔር መገለጥ ወደ መረዳት ያደርሰዋል፤ ከዚያም አልፎ፤ “ጌታ እንዲህ ይላል” ወይም “የጌታ ቃል እንዲህ ሲል ወደ እኔ መጣ. . .” ወደሚያሰኝ እምነት ያሸጋግረዋል። አብርሆት መጽሐፍ ቅዱስን በሰብአዊ እውቀት የሚተረጉመውን ክርስቲያን ያልሆነ ምሁርና፤ መጽሐፍ ቅዱስን የሚረዳ፤ የሚቀበለው፤ የሚታዘዘው እንዲሁም ትርጉሙን ተግባራዊ የሚያደርገውን አማኝ ሰባኪ ይለያቸዋል። መንፈሳዊ ሰው፤ እውስጡ በሚኖረው መንፈስ ቅዱስ አማካይነት የእግዚአብሔርን ጥልቅ ነገር ለመረዳትና ሁሉንም ነገር ለማመዛዘን ይችላል (1ኛ ቆሮ. 2: 10፤ 15)።

መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር ሥራ በአማኝ አማካይነት እንዲከናወን ማድረግ ብቻ ሳይሆን (በአማኝ ሕይወት የሚያከናውናቸውን ሥራዎች ሁሉ ያነጻጽሩ)፤ ድል፤ ኃይል፤ የመንፈስ ፍሬ፤ ክርስቶስን የመምሰል ብርታት ይኖረው ዘንድ፤ የእግዚአብሔርን ባሕርይ አማኝ ውስጥ የመሙላት ሥራም አለው። ከሁሉም በላይ፤ ሰባኪው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት የእግዚአብሔርን ቃል እውስጡ እንዲሠርፅ ያደርጋል። እሱ ብቻ ነው ነጭ ወረቀት ላይ ያለውን ጥቁር ኅትመት ወደ ብርቱ መሣሪያነት ሊለውጠው የሚችል (ዕብ. 4-12)። ቃሉ እንዲተገበር የሚፈልገውን ነገር ለሰባኪው ግልጥ በማድረግ፤ በግሉ እንዲገነዘበውና እንዲታዘዘው የሚረዳውም መንፈስ ቅዱስ ነው።

ከስብከት ጋር የተያያዙ ነገሮች። ጠቅላላው የስብከት ክንውን፤ ከስብከቱ በፊት፤ በስብከት ጊዜና በኋላ በመንፈስ ቅዱስ የታጀበ ነው።

ከስብከት በፊት። ለአገልግሎቱ፤ በተለይም ለስብከት አገልግሎት ያለዎት ቅዱስ ፍላጎት የሚመጣው፤ ልብዎ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ሲለወጥ ነው። እሱ ነው እንዲሰብኩ ሥልጣን የሰጠዎት። ይህ ከመለኮት የተገኘን ሥልጣንና ሹመት መረዳትዎ የስብከት ዝግጅት በሚያደርጉበት ጊዜ ሁለመናዎን ይገዛዋል። የቃሉን ፍች በሚያገኙበትና መልእክቱን በሚሰብኩበት ጊዜ፤ መንፈስ ቅዱስ በውስጥዎ ደስታን ይፈጥራል። ብቃትዎ የሚመጣው፤ ከእግዚአብሔር ብቻ ስለሆነ (2ኛ ቆሮ. 3: 5)፤

ድካምና ጉድለትዎን እንደሚሞላ ያረጋግጥልዎታል። ለጉባኤዎ ተስማሚ የሆኑ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መጻሕፍትንና ክፍሎችን በሚመርጡበት ጊዜ ይመራዎታል።

ከዚያም በላይ፣ ወደ ጉባኤው ሲያመሩ መንፈስ ቅዱስ ቀድሞዎት በዚያ ይገኛል። እሱ ዓለምን ስለ ኃጢአት፣ ስለ ጽድቅና ስለ ፍርድ በመውቀስ ላይ ነው (ዮሐ. 16፡8-11)። እርስዎ እግዚአብሔር ከሰዎች ጋር በሚያደርገው የማያቋርጥ ግንኙነት ውስጥ ተሳታፊ ብቻ ነዎት። በማንኛውም የሰብክቱ ዝግጅትዎ ጊዜም ለራስዎ ብልሀት ወይም እውቀት አይተዉም።

በሰብክት ጊዜ። የመስበኪያውን ቋንቋ የሚሞላው ቅባት ምንድነው? ሰባኪውስ ቅባቱን የሚያገኘው፣ እንደተቀባም ሊሰማው የሚችለው እንዴት ነው?

“የተቀደሰ ቅባት” ምን አለመሆኑን ብዙ ጊዜ ሊገልጡ ይችላሉ። ለማዘናናት፣ ለማግባባት ወይም አድማጭን ለመቆጣጠር ሲባል በሥጋ የሚደረግ ስብከት አይደለም። ስሜት ከሚሰበው ስብከትዎ ውስጥ የሚወጣ እውነት ሊኖር ስለሚችል፣ እግዚአብሔር ሥጋዊ ስብከትዎን ለዓላማው ይጠቀምበታል። በሰባኪው “ቅባት” (1ኛ ዮሐ. 2፡27) ውስጥ የተጠቀሰው “ቅባት” መንፈስ ቅዱስ እራሱ መሆኑን ነው የምረዳው ማለት “መንፈስ ቅዱስ ሙሉ በሙሉ የተቆጣጠረው ሰባኪ ማለት ነው።” አንድ የነጻ ትግል ታጋይ ራሱን ለትግል እንደሚያዘጋጅ ራስዎን ማዘጋጀትዎ “በመንፈስ መነቃቃት” ይመስል ይሆናል፤ እውነቱ ግን “በመንፈስ ቅዱስ ያለመነቃቃት” ነው።

ሙሉ በሙሉ “በመንፈስ ቅዱስ ተነቃቅተው” ወደ መስበኪያው መድረክ ሲወጡ፣ አገልግሎትዎ፣ ስብክቱና ሕይወትዎ የመለኮት ተገዢ መሆኑ ይሰማዎታል። አገልግሎትዎ ጉድለት ያለው ቢሆንም እንኳ የሁሉ ገዢ የሆነው ጌታ ደስ መሰኘቱን ይረዳሉ። ስብክትዎ ስለሚያስገኘው ውጤት እርስዎ ኃላፊነት የለብዎትም። አድማጮች የሚሰጡትን አጻፋ በተመለከተ ሁኔታዎችን እንዲያመቻች በእርግጠኝነት ለመንፈስ ቅዱስ ይተዋሉ። መልእክትዎን በሚያቀርቡበት ጊዜ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የሚመሩ መሆንዎን በውስጥዎ ይረዳሉ። መንፈስ ቅዱስ በሰባኪውና በአድማጩ መካከል ብርቱ መቀባበል እንዲኖር የሚያስችል ብቃትና እርግጠኝነት ይሰጥዎታል። አንድ ሰባኪ፣ በመንፈስ ቅዱስ ምሪት ያዘጋጀውን ስብከት ያውቃል። ይሁን እንጂ፣ መንፈስ ቅዱስ ለቤተ ክርስቲያኑ የሚናገረውን ነገር በድንገት ሲያመጣለት ከዝግጅቱ ባሻገር በመሄድ ይታዘዛል። አንድ ስብከትዎን የሰማ አድማጭ ወደ እርስዎ ቀርቦ፣ በሰብከትዎ ጊዜ አጉልተው ስለመናገርዎ ወይም ስለመጥቀስዎ እንኳን

በማያስታውሱት የመልእክትዎ ክፍል፣ መነካቱን አረጋግጦልዎ የሚያውቅ ከሆነ፣ መንፈስ ቅዱስ አድማጮቹ ሊሰማ የሚያስፈልገውን ነገር በማሰማት እንደነካው ይገነዘባሉ። መንፈስ ቅዱስ ስብከታችንን እንዴት እንደተጠቀመበት ያለን መረዳት እንዲሁም መደነቅ ሲያድግና፣ ትሑት ሲያደርገን፣ የመቀባታችን ውጤት ነው። ለራስዎ ዘዴ፣ ስጦታዎችና ተሰጥኦዎች ተትተው ብቻዎን አይደለም መድረክ ላይ የሚቆሙት። መንፈስ ቅዱስ፣ ዓላማውን በአድማጮችዎ ላይ እያከናወነ በዚያ መኖሩ ይሰማዎታል። በስብከት ጊዜ የእግዚአብሔርን ሕልውናና እውነትን ለአድማጮች የሚገልጥ መንፈስ ቅዱስ ነው። ሙትን የሚያስነሣ፣ ሕሊናን የሚያነቃ፣ አእምሮን የሚያበራ፣ እውቀትን የሚያሰርጭ፣ ልብን የሚያራራ፣ እንዲሁም መንፈስና ነፍስን የሚያነሣ እሱ ነው።

ጉድለት ያለበት ስብከትዎ፣ የሰዎችን ሕይወት ወደ ድነት ወይም መንፈሳዊ ብስለት ያመጣል ብለው ማመንዎ እንኳን የሚመጣው ከመለኮታዊ ቅባት ነው። ለአድማጮችዎ መንፈሳዊ ሕይወት ልዩ ትኩረትና ጥንቃቄ በማድረግ ይሞላሉ። መንፈስ ቅዱስ አድማጮች ያሉበትን ሁኔታ ተረድተው በድፍረት ለአድማጮችዎ ድነት ለውጥና ንስሐ የሚሆን ጥሪ እንዲያቀርቡ ይረዳዎታል።

ከስብከት በኋላ። ስብከትዎ በያበቃም፣ መንፈስ ቅዱስ ከሕዝብዎ ጋር የሚከናወነውን ሥራ አላበቃም። ኢየሱስ ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ (ቅዱሳን መጽሐፍት ያልጻፉትንም ጭምር) የእውነት መንፈስ ወደ እውነት ሁሉ እንደሚመራቸው ቃል እንደገባ (ዮሐ. 16:11-12)፣ ዛሬም ያሉት ደቀ መዛሙርቱን በእርስዎ በኩል የተሰበከውን ቃሉን ወደ አእምሮአቸው በማምጣት ያስታውሳቸዋል። በስብከትዎ ያቀረቡላቸውን የማዛመድና የመተግበር አሳቦችን በማስፋት አዳዲስ አሳቦችንና ትእዛዙን የሚፈጽሙባቸውን የመተግበሪያ መንገዶች ያሳያቸዋል። ለመታዘዝ ፈቃደኛ የሚሆኑበትንም ኃይል ይሰጣቸዋል። በስብከትዎ ጊዜ ልባቸው ወደ መታዘዝ ፍላጎት እንዲያዘነብል እንዳደረገ ሁሉ፣ ያን ዝንባሌያቸውን በተግባር የሚያውሉበትን ሁኔታ ያመቻችላቸዋል። በዚህ አካሄድ እንደገና ከስብከትዎ ቀድሟል ማለት ነው።

በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ እጅ ውስጥ ታላቅ መሣሪያ ለመሆን፣ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መንፈሳዊነትን ያሳድጉ፣ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን ስብከትም ያጎልብቱ። የስብከት ጥናትዎን መልእክቱንና ውጤቱን በጸሎት ይሸፍኑት። በጸሎትና ቃሉን በማጥናት፣ እንዲሁም የስብከቱን ጊዜ በሚያጀበው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ስጧት፣ ተራ የሆነው ሰው እንኳን እጅግ አስደናቂ ሰባኪ ሊሆን ይችላል። 2ኛ ጴጥሮስ 1:21ን በራሴ አገላለጥ እንዲህ ልበለው፡- “በመንፈስ ቅዱስ የተመሩ ሰዎች ከእግዚአብሔር ቃል ተናገሩ”።

ለስብከት አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል መምረጥ

የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉን በተከታታይ የመስበክን አንዳንድ ጥቅሞች በዚህ መጽሐፍ መግቢያ ውስጥ ገልጫለሁ። በአንዳንድ ሁኔታዎች ሳቢያ፣ እንዲህ ያለውን ተከታታይ ስብከት ከማቅረብ መቆጠብ ይኖርብዎ ይሆናል። ከጥቂት ዓመታት በፊት፣ የፋሲካ ዕለት፣ እሁድ ሳምሶንን አስመልክቶ ከመሳፍንት መጽሐፍ የቀረበ አንድ ስብከት ሰምቻለሁ። ስብከቱን ያቀረበው መጋቢ፣ ሳምሶንን አስመልክቶ ያን ዕለት መልዕክት ያቀረበበት ምክንያት፣ ከሚሰብከው ክፍል ቀደም ብሎ ያለውን ምዕራፍ ባለፈው እሁድ ስብከት ስለነበር መሆኑን ገለጠ! አድማጮቹ የጠበቁትን መልእክት አለማቅርብ ብቻ ሳይሆን፣ ብዙ “በፋሲካ እሁድ ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚሄዱ” ሰዎች የተገኙበትን ያን አጋጣሚ አልተጠቀመበትም። በዚህም ምክንያት፣ የጉባዔው ተሳታፊዎች አልፎ አልፎ እንጂ፣ በተከታታይ ወደ ቤተ ክርስቲያን ላለመሄድ ወስነው ነው ወደየቤታቸው የተመለሱት።

የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍልን ለስብከት ከመምረጫ መንገዶች ጥቂቶቹ እነሆ፡-

- ◆ መጽሐፍ ቅዱሳዊው መጽሐፍ። ይህ ነው የተለመደው የገላጭ ስብከት አሠራር። ተከታታይ አንቀጾችን ወይም ምንባቦችን ይሰብካሉ። ከመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ውስጥ ከየትኛው መስበክ እንደሚገባዎት የሚመርጡት፣ የአድማጮችዎን ፍላጎት ከግንዛቤ በማስገባት መሆን አለበት። አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ያሉ ስደተኛ ክርስቲያኖችን በማገልገል ላይ ከሆኑ፣ ስብከትዎን መምረጥ ያለብዎት፣ ከአንደኛ ጴጥሮስ መጽሐፍ ሊሆን ይችላል።
- ◆ ክርስቲያኖቹ በዓላት። ታላላቅ የቤተ ክርስቲያን በዓላትን ከግንዛቤ ውስጥ ያስገቡ። ስቅለትንና ፋሲካን የመሳሰሉ በዓላትንና በተለይም ገናን ያስታውሷቸው። ሌሎች በቡድን የሚከበሩ የበጎ ሥራ መታሰቢያ በዓላትንም አይርሱ። በዓላቱን ከቤተ እምነትዎ ወይም ከቤተ ክርስቲያንዎ ጋር የሚያዛምዱበት ሁኔታ፣ በቤተ ክርስቲያንዎ ታሪክ፣ ግንኙነትና ቅድሚያ አሰጣጥ ይወሰናል።
- ◆ ብሔራዊ በዓላት። የተለያዩ አገሮች ልዩ ልዩ በዓላትን ያከብራሉ። ለምሳሌ ዩናይትድ ስቴትስ፣ ለእናቶች የተለየና እሁድ ዕለት የሚከበር በዓል አላት። ህንድ የህፃናትን በዓል ታከብራለች። ብዙ አገሮች

የነፃነት በዓል ያከብራሉ። ለነዚህ ልዩ ቀናት የሚሆን ስብከት ማቅረብ መልካም ነው። ይሁን እንጂ፣ መስበኪያ ስፍራዎ ላይ ሆነው ሁሉንም በዓላት ማክበር ወይም ከነሱ ጋር የተዛመደ መልእክት መስበክ አለብዎት ማለት አይደለም።

◆ *ልዩ ክንውኖች*። በቤተ ክርስቲያንዎ ታሪክ የሚታሰቡ ልዩ ልዩ ክንውኖችን ማለት፣ የቤተ ክርስቲያን ህንፃ ምረቃን የመሳሰሉትን በማስታወስ፣ ከዚያ ጋር የተዛመደ ዝግጅት ሊደረግ ይገባል።

◆ *ያልተለመዱ ሁኔታዎች*። በከተማዎ ወይም በአካባቢው አንድ አደጋ ከደረሰ ያን አስመልክተው መስበክ ያለብዎ መሆኑን አይዘንጉ። የህንድ ጠቅላይ ሚኒስቴር ኢንድራ ጋንዲ በአጃቢያቸው ከተገደሉበት ዕለት ለጥቆ የነበረውን እሁድ አስታውሳለሁ። ኒው ዴልሂ በተባለው ከተማ ውስጥ እጅግ የከፋ ጥላቻ ነግሦ፣ እያንዳንዱ ሰውም ፍርሀት ሰፍኖበት ነበር። አገሪቱ በሀዘን ላይ ነበረች። ጥቂት ጠንካራ ሰዎች ብቻ ነበሩ፣ ያን ዕለት ከእግዚአብሔር አንድ የመጽናኛ ቃል በመፈለግ ለአምልኮ ወደየቤተ ክርስቲያኑ የሄዱት።

አንድ የስብከት ክፍል ሲመርጡ፣ ሁልጊዜ ጉባዔዎን እያሰላሰሉ ይሁን። ፍላጎቶቻቸው ምንድናቸው? እግዚአብሔር በዚህ ሳምንት፣ ወር፣ ዓመት ምን ሊያሰማቸው ፈልጓል? ከላይ የተጠቀሱትን በዓላት፣ ክንውኖችና ሁኔታዎች በስብከት ፕሮግራምዎ ውስጥ ቢያካትቱም እንኳን፣ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍልን መስበክ ይችላሉ። ደረጃ 4 ውስጥ፣ ከአንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ተነስተን በርከት ያሉ መልእክቶች ልንሰብክ እንደምንችል አይተናል። እንዲህ ያሉት ክፍሎች ካለቁብዎ፣ በልዩ ሁኔታዎች ጊዜ ርዕሳዊ ስብከት ማቅረብ ያስፈልግዎ ይሆናል።

የሰብከት መገምገሚያ መጠየቅ ተቀጥላ

ሃደን ሮቢንሰን የዳላስ ቴዮሎጂካል ሴሚናር አስተማሪ በነበሩበት ጊዜ፣ እሳቸውና አብረዋቸው ሥነ-ሰብከት የሚያስተምሩ መምህራን የአንድን ሰባኪ ስብከት ለመገምገም የሚያስችል መጠይቅ አዘጋጅተው ነበር። ይህ መጠይቅ እስካሁንም ድረስ በሥነ-ሰብከት ትምህርት አሰጣጥ መሪነትን ከያዙት ተቋሞች አንዱ በሆነው የዳላስ ቴዮሎጂካል ሴሚናር የሥነ-ሰብከት ትምህርት ክፍሎች ጥቅም ላይ በመዋል ላይ ነው። ሮቢንሰን በጻፉትና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስብከት (Biblical preaching)፣ በተባለው መጽሐፋቸው ያቀረቡትን ይህን መጠይቅ በመውሰድ፣ በዚህ መጽሐፍ ከቀረበው የሰብከት አዘገጃጀት ዘዴ ጋር በሚስማማ መልኩ አስፋፍቼዋለሁ። የሚከተሉት ጥያቄዎች ስብከትዎን ሲያዘጋጁ ወይም አቀራረብዎን ሲገመገሙ እንደ መመሪያ ያገለግሉዎታል። መመሪያዎቹ የሰው ልጆች መልእክትን በሚልኩበትና በሚቀበሉበት አሠራር ላይ በመመሥረት የቀረቡ ስለሆኑ በየትኛውም አገር ጥቅም ላይ ሊውሉ ይችላሉ። ስብከትዎን በሚያዘጋጁበትም ሆነ፣ በሚሰብኩትበት ጊዜ ሁሉ ራስዎን እነዚህን ጥያቄዎች ይጠይቁ።

የሰብከቱ አቀነባባር

> ርእሰ

ወቅታዊ ነው? ኃይል አለው? ትክክል ነው? ግልጥ ነው? አጭር ነው? ርእሱ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ስብከቱ ስለምንመሆኑን ይገልጻል?

> ቅድመ መግቢያ

- በፕሮግራሙ ላይ ከስብከቱ በፊት የተከናወኑትን ነገሮች ግንዛቤ ውስጥ ያስገባል?
- አድማጮቹ ስለ ሰባኪው ያላቸውን አመለካከት ያገናዝባል?
- አድማጮቹ ካሉበት ሁኔታ ጋር ይያያዛል?
- በቅድመ መግቢያውና በዋናው መግቢያ መካከል ያለው መሸጋገሪያ ግልጥ ነው?

> የስብከት ክፍሉ ንባብ

- የስብከት ክፍሉ በሚገባ ተገልጧል?
- አድማጮች የንባብ ክፍሉን የሚፈልጉበት በቂ ጊዜ ተሰጥቷቸዋል?
- የስብከት ክፍሉ በሚገባ ተነቧል? (የስብከት ክፍሉ በተለያዩ ጊዜ ሊገለጥ/ሊነበብ ይችላል።)

> ዋናው መግቢያ

- የአድማጮችን ትኩረት ይስባል?
- ፍላጎታቸውን በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ አንሥቷል?
- ወደ ስብከቱ ርእሰ ጉዳይ፣ ዋና አሳብ ወይም ወደ መጀመሪያው ነጥብ ይመራል?
- የስብከቱ ዓላማ ተገልጧል?
- ርዝመቱ ትክክለኛ ነው?

> ንዑስ መግቢያ

- የስብከት ክፍሉ ወይም የስብከቱ ዳራ ግልጥ ነው?
- ለርእሰ ጉዳይ፣ ለዓላማው ወይም ለዋና አሳቡ ጠቃሚ አስተዋጽኦ ያደርጋል?

> የስብከቱ አካል አስተዋጽኦ (አቀነባበር)

- ነጥቦቹ በግልጥ ተሰጥተዋል? በክፍሉ ላይ በሚገባ ተመሥርተዋል? ለነጥቦቹ ትክክለኛነት ማስረጃ ቀርቧል?
- በሚገባ ተብራርተው ከሕይወት ጋር ተዛምደዋል?
- አዘገጃጀቱና አጠቃላይ አስተዋጽኦው ግልጥ ነው?
- ስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ አለው? ሊጽፉት ይችላሉ?
- ከነጥብ ወደ ነጥብ መሸጋገሪያዎቹ ግልጥ ናቸው? ለክለሳ ይረዳሉ?
- በነጥቦቹ መካከል መያያዝ አለ?
- ዋና ዋና ነጥቦቹ ከስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ ጋር ይዛመዳሉ?
- ንዑስ ነጥቦቹ ከዋናዎቹ ነጥቦቻቸው ጋር በግልጥ ይዛምዳሉ?

> የሰብከቱ አቀጣጠር

- ሰብከቱ አድማጮችን በሚነካ መልኩ ተቀናጅቷል?
- አመክንዮአዊ አቀነጃጀት አለው? ቅደም ተከተላዊ አቀነጃጀትስ?
- በሰብከቱ ሊነሡ የሚችሉ ሥነ-ልቦናዊና ኅብረተሰብአዊ ጉዳዮች በጥንቃቄ ቀርበዋል?

> ግጠቃለያ

- ሰብከቱ ወደ መደምደሚያው ይገሰግሳል?
- አሳቦቹ በግጠቃለያው ላይ በበቂ ሁኔታ ተገልጠዋል?
- የሰብከቱ ዋና አሳብ በድጋሚ ተገልጧል?
- ውጤት ሊያመጡ የሚችሉ ጥሪዎች ወይም አሳቦች አሉ?

ይዘት

> ማዕከላዊ አሳብና አተረጓጎም

- ርእሱ አስፈላጊ ነው?
- ለሰብከት ክፍሉ ወይም ለአድማጮቹ አግባብነት አለው?
- የሰብከት ክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ ተሰጥቷል? ወይም በሰብከቱ በግልጥ ታይቷል?
- ሰብከቱ በክፍሉ ጥናት ላይ በጥሩ ሁኔታ ተመሥርቷል?
- በየትኛው የሰብከት ክፍል ላይ እንዳሉ ለአድማጮችዎ ገልጠዋል?
- ርእሰ ጉዳዩ በሚገባ ተተንትኗል? የቀረቡት አሳቦች አሳማኝ ናቸው?
- ይዘቱ ወጥነትን ያመለክታል?

> ድጋፍ ሰጪ ነገሮች

- አሳቦችን ለማብራራት የቀረበው ነገር ከሚብራሩት አሳቦች ጋር በሚገባ ተያይዟል?
- ማራኪ ነው? ዓይነቱ ይለያያል? ቀጥተኛና በቂ ነው? የሚብራሩ ነጥቦችን ገልጠዋል?
- ከነጥቦቹ ወደ ምሳሌ ወይም ማብራሪያዎች ግልጥ መሸጋገሪያ አለ?

- ነጥቦቹ ከአድማጮች ጋር ግንኙነት አላቸው?
- ነጥቦቹ ማብራሪያ ከተሰጠባቸው በኋላ በድጋሚ ተገልጠዋል? ወይም ተከልሰዋል?

> ግዛመድ

- የማዛመድ አሳቦች የተሰጡት ትክክለኛ ቦታዎች ላይ ነው?
- ለአድማጮች በሚሆን መልኩ ቀርበዋል? በተግባር ለማዋል የሚቻሉ ናቸው?
- እና “ምን እናድርግ?” ለሚለው የአድማጮች ጥያቄ መልስ አለው?
- “አሁን ምን ይሁን?” የሚለውን ጥያቄያቸውንስ ይመልሳል?

የአቀራረብ ዘዴ

- የሰዋሰው አጠቃቀሙ ትክክል ነው?
- የቃላት አጠቃቀሙ ግልጥና ድግግሞሽ ያልበዛበት ነው?
- የቃላት አጠቃቀሙ ትክክል ነው?
- የቃላት አመራረጡ ለስብከቱ ውጤታማነት አስተዋጽኦ አድርጓል?

አጠቃላይ ውጤታማነት

- ስብከቱ ከአድማጮች ፍላጎትና አስተሳሰብ ጋር ይገናዘባል?
- ከእውቀታቸው ጋር ተዛምዷል?
- ፍላጎታቸውን ያሟላል?

የአቀራረብ ገጽገግ

> የአሳብ አቀራረብ

- ለሁሉም በሚሰማ ድምፅ ሰብከዋል?
- ትኩረትዎን ወደ አድማጮች በማድረግ ይናገራሉ?
- የአድማጮች ወዳጅ ሆነው ነው የቀረቡት?
- በስብከትዎ ጊዜ አነጋገርዎ ነቃ ያለ ነው?
- ቃላቶችን በሚናገሩበት ጊዜ በትክክል ይሏቸዋል?

> የቃል አቀራረብ

- የደምፅዎን አወጣጥ ለጆሮ የሚጥም ያደርጉታል? በግልጽ ይናገራሉ?
- ደምፅዎን በማቅጠን፣ በማወፈር፣ በመቀነስ፣ በማፍጠን ወይም ዝግ በማድረግ ይናገራሉ?
- ንግግርዎን በየመሀሉ ቆም ማድረግን በሚገባ ይጠቀሙበታል?

> አካላዊ አቀራረብ

- በስብከትዎ ጊዜ ሙሉ አካልዎን በተገቢው ሁኔታ ተጠቅመውበታል? በእጅ ምልክት ተጠቅመዋል?
- ምልክት አጠቃቀምዎ ደንገተኛ ወይስ ቋሚ?
- የአድማጮችን አሳብ ከሚሰርቁ ልማዶች ይቆጠባሉ?
- ፊትዎ ተገቢዎቹን ማስገንዘቢያዎች ይገልጻል?
- ትክክለኛ በሆነና አግባብነት ባለው ሁኔታ ከአድማጮች ጋር ዓይን ለዓይን ይገናኛሉ?
- የአድማጮችን ሁኔታ ያስተውላሉ?

ተቀጥላ 4

ርእሳዊ ስብከት

መጽሐፍ ቅዱስ የሚሰበክበትን ሁለት መንገዶች አይተናል። እነርሱም ክፍለ ምንጣባዊና ርእሳዊ ስብከት ናቸው። በዚህ መጽሐፍ የተብራራው የስብከት መንገድ ያተኮረው፣ በክፍለ ምንጣባዊ ስብከት ላይ ነው። ነገር ግን የነገረ መለኮት ሰዎች፣ ሰባኪዎችና ወንጌላውያን ብዙውን ጊዜ የሚሰብኩት ርእሳዊ ስብከትን ነው።

በክፍለ ምንጣባዊ ስብከትና በርእሳዊ ስብከት መካከል ያለው ዋና ልዩነት፣ የማዕከላዊ አሳቡ የሚገኝበት ምንጭና ቅንብር ላይ ነው። የክፍለ ምንጣባዊ ስብከት፣ ርእሰ ጉዳይና ቅንብር በክፍለ ምንጣቡ ቁጥጥር ሥር ነው። በርእሳዊ ስብከት ሰባኪው ርእሰ ጉዳዩን ይመርጣል። የስብከቱንም ቅንብር ይወስናል። በዚህ ምክንያት ብቻ አንዳንድ የሥነ-ስብከት አስተማሪዎች፣ ርእሳዊ ስብከት በሰበክን ቁጥር ተንበርክክን እያለቀስን ንስሐ መግባት እንዳለብን ይነግሩናል!

እኔ የርእሳዊ ስብከት ዋና ጥቅም አለው የምለው፣ ብዙ የዝግጅት ጊዜ ስለማያስፈልገው አይደለም፤ ጥሩ ርእሳዊ ስብከት ዝግጅት ይጠይቃል። ከምእመናን ሕይወትና ሁኔታ ጋር በቀላል ለመዛመድ ይችላል። ክፍለ ንባባዊ ስብከትን ለጊዜው በማቆም ወቅታዊ ጉዳዮችን የተመለከተ ስብከት መሰበክ አለብዎት። የርእሳዊ ስብከት ዋና ጥንካሬ፣ የመጽሐፍ ቅዱስ እውቀታቸው ዝቅተኛ የሆነና ቃሉን እንደ ሕይወታቸው መመሪያ አድርገው ለማይወስዱ አድማጮች በውስጣቸው መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነ ንፅረት ዓለም (World view) ለማስረጽ መጥቀሙ ነው።

ለርእሳዊ ስብከት ዝግጅት የሚከተለውን መንገድ እጠቁማለሁ።

ርእሳዊ ስብከት

1. ርእሰዎን ይምረጡ
2. ርእሰዎን ይወስኑት
3. ርእሰዎን ይገንቡት
4. ርእሰዎን ይሰበኩት

1. ርእሰዎን ይምረጡ፡- የሐረጎች ወይም የቃላት ማጣቀሻ (Concordance) ወይም ማገናዘቢያ ያላቸው መጽሐፍ ቅዱሶች (Reference Bibles) በመጠቀም በመቶዎች የሚቆጠሩ ርእሶችን ሊያገኙ ይችላሉ። ርእሶቹ ከመጽሐፍ ቅዱስ የተወሰዱ ሲሆኑ፣ ከማንኛውም ይልቅ ለማስተማር

የሚያገለግሉ ናቸው። ለምሳሌ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ “መንግሥተ ሰማያት” ስለ “ጸጋ” ስለ “ገንዘብ” ምን ይላል?

ከአድማጮችም ሁኔታም በመነሣት ርእሶችን ሊመርጡ ይችላሉ። ርእሱ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተገለጠ ቢሆንም እንኳን፣ ከአድማጮችም ሁኔታ በመነሣት የሚመርጡት እርስዎ ናት። ለምሳሌ በከተማዎ የተከሠተ ትልቅ አደጋ ቢኖር ወይም የሚያገለግሏቸው ሰዎች ስለ “መስጠት” መስማት ካለባቸው፣ ያን ርእስ ይዘው ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ይመጣሉ።

የስብከት ርእስዎ ከመጽሐፍ ቅዱስና ከአድማጮች ሁኔታ በመነሣት የተመረጠ ሊሆን ይችላል። ርእስዎን ከመጽሐፍ ቅዱስ በመነሣት ሲመርጡ በአድማጮችም “የእውቀትና የእምነት” ፍላጎት ላይ ያተኮረ ስብከት ሲሰብኩ፣ ከአድማጮች ሁኔታ በመነሣት ርእስዎን ከመረጡ ግን በአድማጮችም “የአኗኗርና የጠባይ” ፍላጎት ላይ ያተኮረ ስብከት ይሰብካሉ። የሥነ-ስብከት እድገትና መዳበር የሚመጣው መጽሐፍ ቅዱስ የሚናገርባቸውንና ለአድማጮችም የሚያስፈልጉትን አርእስት በመምረጥ ነው።

ለአንድ የመጋቢዎች ኮንፈራንስ “እግዚአብሔር ልንሠራ የሰጠንን ሥራ መጨረስ” የሚል ርእስ መረጥኩ። አድማጮቼ የሞራል ውድቀት፣ ለአገልግሎት ትጋት ማጣት፣ መንፈሳዊ መታወክ፣ ተስፋ መቁረጥ እንደሚያጋጥማቸው በማወቁ መጽሐፍ ቅዱስ በግልጥ የሚናገርበትን የብሉይና የአዲስ ኪዳን ጸሐፊዎችም ምሳሌ ያቀረቡበትን ይህን ርእስ ለመምረጥ ተነሣሣሁ። ርእሱን በኋላ የስብከት ርእስ በሚሆን መልኩ አበጃጀሁት።

2. ርእስዎን ይወሰኑት። ርእስዎን ውሱን ማድረግ ዝግጅትዎን ያቀልልዎታል፤ የጥቅስ አመራረጥዎንም ሥርዓት ያለው እንዲሆን ያደርገዎታል። የሥነ-ስብከት አዋቂዎች ስለተለመደውና ሦስት ነጥቦች ስላሉት የርእሳዊ ስብከት የሚያቀርቡት ጥያቄ፣ “ከሦስት ነጥብ ይልቅ አራት ወይም አምስት ነጥቦች ያልኖሩት ለምንድነው?” የሚል ነው። ርእስዎን በማጥብብ፣ በሙተርጎምና በግልጥ በማስቀመጥ፣ ሥርዓት የሌለው የሚመስል ስብከት ባለመስበክ ከእንዲህ ካለው ትችት ለመዳን ይችላሉ። አንድ ሰባኪ ያሉትን ሰምተው ይሆናል። “ባለፈው ሳምንት ሆኖ ነጥብ ያለው ስብከት ስለሰበኩ እርሱን ለማጣጣት የዛሬው ስብከቴ ምንም ነጥብ አይኖረውም።” የሚመርጡት አንድ ውሱን የሆነ ርእስ ጉዳይ (ርእስ ጉዳይ ስንል፣ ክፍለ ምንባባዊ ፍሬ አሳባዊ እና ርእሳዊ ስብከት የሚሉትን ሁሉ ይመለከታል) ሊያጠኑትና በሚገባ ሊሰብኩት የሚችሉትን ነው።

“ያደርጉት ዘንድ እግዚአብሔር የሰጠዎትን ሥራ መፈጸም” የሚለው ርእስ፣ “በሚገባ መፈጸም” ከሚለው ለጉባኤ ከሚሆን ርእስ

ይልቅ፡ ለመጋቢያን አግባብነት አለው። “በሚገባ መፈጸም” ወይም “በሚገባ አለመፈጸም” የሚሉትን ንዑስ አንቀጾች ለማብራራት ብዙ ጥቅሶችንና ምሳሌዎችን ለመመልከት እንችላለን። እርስዎ በጊዜና በሁኔታዎች የተወሰኑ ስለሆኑ፡ በስብከቱ አጋጣሚ በሚገባ ለመጠቀም ይችሉ ዘንድ፡ ርእሰ ጉዳይዎን ውሱን ያድርጉት። አጠቃላይ ወይም ሰፊ ስብከት ለማቅረብ መሞከር፤ በዝግጅቱ ሂደት እርስዎን፤ በስብከት ጊዜ ደግሞ አድማሮችዎን ያደክማችኋል።

3. ርእሰዎን ያዳብሩት። እዚህ ደረጃ ላይ ሲደርሱ፡ ስብከትዎን ለማጎልበት የስብከት ክፍሉንና ርእሱን በማገናኘት ይሠራሉ። ርእሰዎን በሚያገለብቱበት ጊዜ፤ ከፍተኛ ጥንቃቄ ያድርጉ። በመጀመሪያ፤ ተስማሚዎቹን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ያግኙና ንዑሳን ርእሶችን ያዳብሩ እንጂ፤ ተገላቢጦሹን አያድርጉ። የስብከት ርእሰዎን በአድማሮችዎ ፍላጎት ላይ ተመሥርተው የሚያዘጋጁ እንደመሆንዎ፤ ርእሰዎን ለመግለጥ ወይም ለማዳበር ይረዳዎ ዘንድ፡ ንዑሳን ርእሶችዎን በተገኘው የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ላይ ተመሥርተው ያዳብሩ። የራስዎን የአሳብ ሕንጻ ከሠሩ በኋላ፤ ምርጫዎን የሚደግፍልዎ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ለመፈለግ አይሞክሩ። ይህን ቢያደርጉ፤ የራስዎን አሳብ ማስረገጫ ጥቅስ ፈላጊ ሆነው ይገኛሉ። እዚህ ላይ ነው፤ ርእሳዊ ስብከት አቅጣጫውን የሚስተው። ማንኛውንም አሳብ ከመጽሐፍ ቅዱስ ድጋፍ ልናገኝለት እንችላለን! በአንድ ጉዳይ ላይ እግዚአብሔር የሚለውን አሳብ ተቀብለን በስብከታችን ከማቀናጀት ይልቅ፤ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችን እንደ ሽፋን በመጠቀም ለሕዝቡ ልንል የምንፈልገውን ልንናገር እንችላለን።

አንድ ሰው ንዑሳን አርእስትን በሚያዳብርበት ጊዜ፤ በዘፈቀደ የሚደረግ ምርጫን፤ የስብከት ክፍልን ያልተሟላ ትርጉም እና ግላዊ ፍላጎትን ለማስወገድ የሚችለው እንዴት ነው?

ሀ. መሠረትዎ ትእዛዛት፡ አባባሎችና ገለጣዎች ይሁኑ። እነዚህ ነገሮች በተለይ በመልእክቶችና በጥበብ መጻሕፍት ውስጥ ይገኛሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካሉ ቀጥታ ትእዛዛት ለርእሰዎ የሚሆኑ ንዑሳን አርእስት በእርግጠኛነት ያገኛሉ። አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል እውነትን በአንድ ርእሰ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ የሚያስተምር ከሆነ፤ አንድን የስብከት አሳብ ለማዳበር ያለ ችግር ሊመርጡት ይችላሉ። “እግዚአብሔር በደስታ የሚሰጠውን ይወዳልና” (2ኛ ቆሮ. 9:7)፤ የሚለውን ዓይነት ግልጥ አባባል እና “እንደ ቀናው መጠን እያስቀረ በቤቱ ያስቀምጥ”፤ የሚለውን የመሰለ ትእዛዝ፤ ርእሳዊ ስብከትን ለማዳበር በብዙ ሁኔታቸው ከሁሉ ይቀልላሉ።

የርእሳዊ ስብከት ችግር የሚከሰተው፤ ከትረካዎች፣ ከሕይወት ታሪኮች እና በተለይም መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተጠቀሱ ባለ ታሪኮች ድርጊት ውስጥ እርእስትና ንዑሳን እርእስትን በመፈለግ ጊዜ ነው። “በጥንድ የምንሠማራበት ምክንያት”፤ በሚል ርእስ ተነሥተን፤ ኖሳ እንስሳትን በጥንድ ወደ መርከብ እንዳስገባ፤ ወይም ኢየሱስ ደቀ መዛሙርትን በጥንድ ለአገልግሎት እንዳሠማራ፤ ወይም ሐዋርያት በጥንድ የተሠማሩበትን ሁኔታ (ጳውሎስና በርናባስ)፤ ብንሰብክ፤ መጽሐፍ ቅዱሳዊው ሥልጣን ደካማ ሊመስል ይችላል። “በጥንድ መሠማራት”፤ በአሁኑ ጊዜ መከናወን ያለበት ነገር ነው። ብሎ ትንታኔያዊ ወይም ሥነ-መለኮታዊ በሆነ መንገድ ማስረዳቱ በጣም ያስቸግራል። የስብከትዎ ርእስ “ጉዞ ባለበት አገልግሎት ቢያንስ ከአንድ ጓደኛ ጋር የመጓዙ ጥቅም”፤ የሚል እንዲሆን በማድረግ ጥሩ መልእክት ሊያደርጉት ይችላሉ። እንዲያውም የደራሲው ዓላማ ቢሆንም ባይሆንም እርስ በእርስ መበረታታት፤ መማማርና ተጠሪነት የሚሉ ጉዳዮችም በትረካው ምሳሌዎች ውስጥ የማንሳት ጥቅም ይኖራል። በመሆኑም፤ ርእሳዊ ስብከትን ለማዘጋጀት በትረካ መጠቀምን አስመልክቼ፤ ሦስት ዘዴዎችን አቀርባለሁ።

ለ. ስብከትዎን በስብከት ክፍሉ ዓላማ፤ በታሪኩ ሂደት ወይም በስብከት ክፍሉ አቀነባበር ላይ ይመሥርቱ። ከትረካው ውስጥ ተገቢውን ነጥብ ለመምረጥ (ይህ በክፍለ ምንባባዊ ስብከትም ያገለግላል)፤ ፍሬ ነገሮችዎን ቀጥሎ ካሉት ነገሮች መፈለግና መግለጥ ያሻዎታል።

1) የስብከት ክፍሉ ዓላማ። የምስብከው፤ “እግዚአብሔር ለቃል ኪዳን ሕዝቡ የሚያደርገው ጥበቃ” የሚለውን ርእስ ከሆነ፤ ከነጥቦቹ አንዱን ለማግኘት፤ ወደ 2ኛ ነገሥት መጽሐፍ መሄድ ይኖርብኛል። ያን ነጥቤን ግን፤ “የእግዚአብሔር ጥበቃ የሚያመለክተው፤ እሱ ከሕዝቡ ጋር መኖሩን ነው”፤ በሚለውና የ2ኛ ነገሥት ዓላማ በሆነው ላይ ማሳረፍ ይኖርብኛል። የ2ኛ ነገሥት የመጀመሪያ ክፍል የተጻፈው፤ “እስራኤል ውስጥ አንድ እግዚአብሔር አለ፤ የእግዚአብሔር ሰውም እስራኤል ውስጥ ነው፤ ከማረኳቸው ኃያላን መንግሥታት ጋር ግን እግዚአብሔር የለም።” የሚለውን አሳብ አስረግጦ ለመናገር ነው።

2) የስብከት ክፍሉ ሂደት። “የታሪኩ ሂደት” ደራሲው ዓላማውን የሚፈጽምበት አንድ መንገድና፤ ያን ዓላማ የማግኛ ሞኝ ዘዴ ነው። የኮሐንስ ወንጌል ዓላማ እንዲህ በግልጥ ሰፍሯል፡- “ነገር ግን

ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ ታምኑ ዘንድ፣ አምናችሁም በስሙ ሕይወት ይሆንላችሁ ዘንድ ይህ ተጽፎአል።” (20፡31)። ዮሐንስ የኢየሱስን ተአምራቶች ብቻ ሳይሆን፣ የጻፈበትን ዓላማ ለመፈጸም ይረዳው ዘንድም ጌታ ከአንዳንድ ሰዎች ጋር ያደረገውን ግንኙነት ገልጧል። ዮሐንስ ስለ ኒቆዲሞስ (ወይም ስለ ሳምራዊቷ ሴት፣ እንዲሁም ስለ ቶማስ) ሲገልጥ፣ ከጥያቄ፣ ወደ የማመን ፍላጎት ከዛም በኢየሱስ ወደማመን በማምራት ያቀረበበትን ዘዴ ሲመረምሩ ይችላሉ። ዮሐንስ በወንጌሉ ሙሉ የተጠቀመበትን ይህን አካሄድ በመከተል የኒቆዲሞስን ታሪክ ቢሰብኩ፣ ስብከትዎ ግልጥና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሥልጣን ያለው ይሆናል።

- 3) የስብከት ክፍሉ ቅርፅ። የደራሲው የታሪክ ሂደት (plot) ስለ ገጸ ባሕርያት የሚገልጥ ከሆነ፣ የደራሲው አጻጻፍ ቅርፅ ከቃላት፣ ከሐረጎችና ከፅንሰ-አሳቦች የሚወጣ ይሆናል። “እምነት”፣ “ብርሃን”፣ “ዘላለማዊ ሕይወት”፣ “ኢየሱስ ለሥጋ የሰጠው ምግብ ለመንፈሳዊ ሕይወትዎ የሚሰጠውንም ያመለክታል”፣ የሚሉትን ርእስ ጉዳዮች በደራሲው አቀራረብ መሠረት ሊመረምሯቸው ይችላሉ። እረኛ በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ ስለማመን ለመስበክ ይፈልጋሉ እንበል። የሚሄዱት ያለ ምንም ጥርጥር ወደ መዝሙር 23 ነው። “የእስራኤል እረኛ” ወደሚለው ክፍልም ይሄዳሉ (ኢሳ. 40፤ ሕዝቅ. 34)። እነዚህ ክፍሎች፣ እግዚአብሔር የእስራኤል መሪ መሆኑን የሚገልጡ የብሉይ ኪዳን ዋና ክፍሎች ናቸው። የመጨረሻው ነጥብም ኢየሱስ ክርስቶስ መልካም እረኛ መሆኑን (ዮሐ. 10)፣ ከገለጠበት ጋር የሚዛመድ ሊሆን ይችላል። ሰዎች በእርሱ ያምኑ ዘንድ መለኮታዊነቱን ከገለጠባቸው መንገዶች አንዱ ይህ ነው።

ወደ ኋላ ተመልሰን “ጉዞ ባለበት አገልግሎት ቢያንስ ከአንድ ጓደኛ ጋር የመጓዝ ጥቅም”፣ የሚለውን ስብከት እንደገና እናንሣ። በዚህ መሠረት ከሉቃስ ወንጌል ወይም ከሐዋርያት ሥራ አንድ ትእዛዛዊ ርእስ ያለው መልእክት ለማቅረብ ፈለጉ እንበል። ያን በሚያደርጉበት ጊዜ፣ የደራሲውን ዓላማ፣ የታሪኩን ሂደት ወይም ቅርፅ ካገኙ የስብከት ክፍሉ ሥልጣን አለዎት ማለት ነው። ይህ ካልሆነ ግን፣ የስብከት ምርጫዎ ፍላጎትዎን ለማሟላት ሲባል፣ እንደተገኘ የሚወሰድ ይሆንና፣ መልእክትዎም የራስዎ አስተያየት የሚገለጥበት ብቻ ይሆናል። በመሆኑም የሚያገለግሉት ሕዝብ አስተያየትም ከእርስዎ የተለየ ስለማይሆን ለእግዚአብሔር እውነት ለመታዘዝ የተዘጋጀ አይሆንም። ስለሚያቀርቡት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የተረዷቸውን ክሥተቶች አስመልክተው አስተያየ

ትምን እንደ አማራጭ ሊሰብኩ ይችሉ ይሆናል፤ ታዛዥነትን የሚጠይቅ መመሪያ አድርገው ግን አያቅርቡት። አንድ በሐዋርያት ሕይወትና አገልግሎት የታየ ልምምድ፣ በሌላ ትእዛዛዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ከተደገፈ ወይም ልምምዱ ተደጋግሞ በቃሉ ውስጥ ከታየ፣ ያን እንደ መመሪያ ለመውሰድ አስተማማኝ መሠረት ይሆንዎታል። ይህ ካልሆነ ግን፣ ለአድማጮችም የሚያቀርቡት አሳብ የራስዎ የአእምሮ ፈጠራ ስለሚሆን፣ መጽሐፍ ቅዱሳዊም ሆነ ነገረ መለኮታዊ መሠረት አይኖረውም። በመጽሐፍ ቅዱሳዊው የስብከት ክፍሉ አሳብ፣ በደራሲው ዓላማና በሚያቀርቧቸው ዋና ዋና ነጥቦች መካከል መሰላሰልን (መያያዥን) ለመፍጠር ከቻሉ፣ ርእሳዊ ስብከትም የላቀ ሥልጣን የሚኖረውና፣ ያንንም የሚያስተላልፍ ይሆናል። የርእሳዊ ስብከትምን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ይዘት ሊጠብቁ የሚችሉት በዚህ አካሄድ ነው።

ኢየሱስ ፊቱን ወደ መስቀል ማቅናቱን ደራሲው ደጋግሞ ከገለጠውና፣ ጳውሎስ ፋጫውን በአግባቡ ከመፈጸሙ በመነሣት፣ ግልጥ ርእሱን እንዲህ እለዋሰሁ፡- “እግዚአብሔር የሰጠዎትን ሥራ መፈጸም”። ንዑሳን አርእስቴንም ግልጥ በሆኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ላይ ብቻ መሥርቻለሁ። በጣም ግልጥነት ያላቸውና ሁለት ዋና ነጥቦች ያሉት ርእሳዊ ስብከት ሊሆኑ የሚችሉ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችንም አግኝቻለሁ።

ሀ. ዮሐንስ 17:4። ኢየሱስ ያከናውነው ዘንድ የተሰጠውን ሥራ በመፈጸም አብን አክብሯል።

ለ. የሐዋርያት ሥራ 20:24። ጳውሎስ እፋጫውን ይፈጽም ዘንድ፣ ነፍሱን በእርሱ ዘንድ እንደማትከብር፣ እንደ ከንቱ ነገር ቆጠራት (በመጨረሻ 2ኛ ጢሞ. 4:7 ውስጥ የገለጠውን ከዚህ ጋር ያነጻጽሩ)።

4. የመረጡትን ርእስ ይሰበኩ። የርእሳዊ ስብከትም ገጽታ በአንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ላይ ተመሥርቶ ከሚቀርብ ስብከት ገጽታ ጋር ተመሳሳይ ነው። ቅርፅ ያለው ማዕከላዊ አሳብና፣ ግልጥ መዋቅር ያለው መልእክት ያዘጋጁና ይሰበኩ። እንደማንኛውም አሳብ ሁሉ፣ የርእሳዊ ስብከት ማዕከላዊ አሳብም ርእስ ጉዳይና ጭብጥ (መልእክት) አለው። ርእስ ጉዳይ፡- በዚህ ርእስ “እግዚአብሔር ሊሠሩት የሰጠዎትን ሥራ መፈጸም” የሚል ነው። በኋላ ደግሞ፣ “ጉድለት፣ ድካምና ፍርሃት ቢኖሩም እንኳን፣ የእግዚአብሔርን ሥራ ለመፈጸም እስከ መጨረሻው መጓዥ”፣ ወደሚለው ተሻሽሏል። መልእክቱ ብዙ ጠርዝና ስለት አለው፤ (የርእሳዊ ስብከቶች ሌላው ዋና ገጽታ ብዙ መልእክት ያላቸው መሆኑ ነው)።

ሀ. በሚሠሩት ሁሉ እግዚአብሔርን ያክብሩ፤ ያኔ ይሠሩት ዘንድ እግዚአብሔር የሰጠዎትን ሥራ ይፈጽማሉ (ዮሐ. 17:4)። (በኋላ እንዲህ ተለውጧል “የእግዚአብሔርን ሥራ በማከናወን እስከ መጨረሻው ይጓዙ ዘንድ፣ በተሰጠዎት አገልግሎት እሱን ከፍ ከፍ ያድርጉት”።)

ለ. ሕይወትዎን በእርስዎ ዘንድ እንደማትከብር ሲቆጥሯት፣ ያከናውኑት ዘንድ እግዚአብሔር የሰጠዎትን ሥራ ይፈጽሙታል (ሐዋ. 20:24)። (በኋላ ደግሞ እንዲህ ተብራርቷል፡- “በእግዚአብሔር ሥራ እስከ መጨረሻው ለመሄድ፣ እሱ በሰጠዎት አገልግሎት ውስጥ ክብርዎን ዝቅ ያድርጉ”።)

እዚህ ላይ ልገልጥ የምፈልገው ነገር፣ ርእሳዊ ስብከት በአንድ አሳብ ላይ ያተኮረና ግልጥ ስለሆነ፣ የአድማጮችን አሳብ የሚሰብ ርእስ ለመምረጥና አቀናብረው ለመስበክ ይችሉ ዘንድ፣ አመቺ ሁኔታ ይፈጥርልዎታል። በስብከትዎ ሁሉ፣ በክፍለ ምንጣባዊና በርእሳዊ ስብከትዎ መካከል ሚዛናዊነት እንዲኖር ያደርጉ ዘንድ አበረታታዎታለሁ። በአንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ላይ ተመሥርቶ የሚቀርብ ስብከት፣ በሚያጠነክር ቪታሚን፣ ርእሳዊ ስብከት ደግሞ በሚያረጋጋ አስገራጊ ይመሰላሉ። የሚያገለግሉት ሕዝብ መጠንከርና መረጋጋት ያስፈልገዋል። የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን በትጋትና በእውነተኛነት ከመረጡ፣ የክፍሎቹ አመራረጥዎና አተረጓጎምዎ ከደራሲው (መለኮትና ሰው)፣ ትርጉምና ዓላማ ጋር የሚስማማ ለመሆኑ ነገር መለኮታዊና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማረጋገጫ ካለዎት፣ ከሰሐተት የተጠበቁና በእርግጠኛነት የሚሰብኩ ይሆናሉ። ሁል ጊዜ ለጸሎት መንበርከክ አለብዎት፤ ርእሳዊ ስብከት በመስበክዎ ግን ንስሐ መግባት አያስፈልግዎትም።